

Vježba: Odlučivanje – Točka pokrića

Izračun točke pokrića važan je za menadžere u donošenju odluka o:

- prihvatanju ili odbacivanju novih proizvoda,
- planiranju reakcije na pad prometa, sniženje prodajne cijene svojih proizvoda, povećanje nabavnih cijena i sl.

Točka pokrića govori o pragu rentabilnosti proizvodnje određenog poduzeća ukazujući na potreban obujam proizvodnje u kojem se u poslovnoj godini prihodi od prodanih proizvoda izjednačavaju sa troškovima njihove proizvodnje.

Izračunava se kao omjer fiksnih troškova i razlike prodajne cijene i prosječnog varijabilnog troška.

$$Q = \frac{\text{Fiksni trošak}}{\text{Prodajna cijena} - \text{prosječni varijabilni trošak}}$$

Zadatak 1: Točka pokrića pri izradi poslovnog plana u trgovačkoj djelatnosti

Vaš prijatelj odlučio je prodavati rabljene automobile, koje nabavlja od partnera u Italiji. Za početak bi na tržište plasirao određeni broj automobila, po prosječnoj cijeni od 45.000 kn. Raspitivao se u centru za poduzetništvo o tipičnim prosječnim troškovima takve djelatnosti, te saznao slijedeće:

Nabavna (fakturna) cijena polovnog automobila u Italiji je 25.000 kn.

- Godišnji troškovi najma poslovnog prostora u centru grada su 250.000 kn.
- Troškovi transporta automobila, špedicije i skladištenja po automobilu su 4.000 kn.
- Carinska pristojba od 1% na fakturnu cijenu automobila.
- Godišnji troškovi plaća koje ne ovise o učinku – 130.000 kn.
- Provizija prodavaču za prodani automobil u iznosu od 2% na fakturnu cijenu – 500 kn.
- Godišnja fiksna investicija u promociju i druge oblike marketinga – 50.000 kn.
- Godišnji troškovi uprave i drugi režijski troškovi – 110.000 kn.

Zadatak:

- Koliko bi automobila morao prodavati vaš prijatelj ukoliko želi barem pokriti sve troškove?
- Koliko bi automobila trebao prodati ako godišnje želi ostvariti profit od 50.000 kn.

Rješenje:

A)

$$Q = (250.000 + 130.000 + 50.000 + 110.000) / 45.000 - (25.000 + 4.000 + 250 + 500)$$

$$Q = 540.000 / (45.000 - 29.750)$$

$$Q = 540.000 / 15.250$$

$$Q = 35,4$$

B)

$$Q = 540.000 + 50.000 / 15.250$$

$$Q = 590.000 / 15.250$$

$$Q = 38,6$$

$$Q = 39$$

Zadatak 2: Točka pokrića i očekivana dobit

Fiksni troškovi su 500.000 kn godišnje; varijabilni troškovi 250 kn po komadu proizvoda; prodajna cijena proizvoda 300 kn, a potražnja je stabilna i kreće se na razini 30.000 kom godišnje.

- A) Hoće li poduzeće ostvarivati profit? Potkrijepite izračunom točke pokrića.
- B) Ukoliko poduzeće planira ostvariti profit od 600.000 kn, koliko komada proizvoda mora proizvesti i prodati (uz pretpostavku da fiksni troškovi, jedinični varijabilni trošak i cijena proizvoda ostaju nepromjenjeni)?

Rješenje:

A) $Q = 500.000 / (300 - 250) = 500.000 / 50 = 10.000$ komada.

Na toj razini potražnje poduzeće samo pokriva svoje troškove a ne generira nikakav profit.

B)

$$Q = \frac{\text{Fiksni trošak} + \text{očekivana dobit}}{\text{Prodajna cijena} - \text{prosječni varijabilni trošak}}$$

$$Q = (500.000 + 600.000) / (300 - 250) = 1.100.000 / 50 = 22.000 \text{ komada proizvoda}$$

Poduzeće mora proizvesti i prodati 22.000 komada proizvoda ukoliko želi ostvariti dobit od 600.000kn.